

Odborné stanovisko hlavnej kontrolórky k Návrhu záverečnému účtu za rok 2023 obce Kuchyňa.

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu Záverečného účtu za rok 2023 (ďalej len „záverečný účet“).

Hlavná kontrolórka predkladá stanovisko k častiam záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov,
- ostatných zákonov súvisiacich s hospodárením obce

Predložený Návrh záverečného účtu obce 2023 je zostavený v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje najmä:

- údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- bilanciu aktív a pasív,
- prehľad o stave a vývoji dlhu,
- hodnotenie plnenia schválených rozpočtom.

Príjmy a výdavky sú spracované podľa ekonomickej klasifikácie a rozpočtovej klasifikácie stanovenej MF SR.

Možno konštatovať, že bežné výdavky každoročne narastajú. Je to spôsobené nárastom výdavkov na školstvo z dôvodu zvyšovania koeficientu na prepočítaného žiaka, nárastom miezd vo verejnej správe, zvýšenými výdavkami na odpadové hospodárstvo, verejné priestranstvo, energie a pod.. Za sledované obdobie je zistené nečerpanie kapitálových výdavkov za rozpočtovú organizáciu obce, z dôvodu že prevažnú časť investícií pre rozpočtovú organizáciu zabezpečuje priamo obec ako zriaďovateľ.

Oblasť príjmov a ich plnenie bolo v členení podľa kategórii ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

a) Celkové príjmy

Z rozpočtovaných celkových príjmov 2 477 585,75 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume **2 480 561,09 EUR**, čo predstavuje 104,04 % plnenie.

Z rozpočtovaných bežných príjmov 2 068 929,63 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume **2 177 679,58 EUR**, čo predstavuje 105,26 % plnenie.

b) Daňové príjmy

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 700 000,00 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2023 poukázané finančné prostriedky zo ŠR v sume 799 110,37 EUR, čo predstavuje plnenie na 114,16 %.

Z rozpočtovaných 178 220,00 EUR bol **skutočný príjem** k 31.12.2023 v sume **175 686,79 EUR**.

K 31.12.2023 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume **7 801,41 EUR**.

Hlavná kontrolórka zaznamenala znižujúce sa nedoplatky na dani z nehnuteľností, za rozpočtový rok oproti minulému roku (nedoplatky v sume 612,21 EUR z minulých rokov a nárast nových nedoplatkov bol v sume 1 100,15 EUR. Je potrebné sa zamerať na zasielanie výziev na nedoplatky a vyrubovaní úrokov z omeškania. Staré nedoplatky boli vymôžené v sume 612,21 Eur.

c) Iné nedaňové príjmy:

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 22 000,00 EUR, bol skutočný príjem vo výške 22 034,85 EUR, čo predstavuje 100,16 % plnenie.

Z rozpočtovaných grantov a transferov 935 621,63 EUR bol skutočný príjem vo výške 935 621,63 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

d) Kapitálové príjmy

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 114 890,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2023 v sume **114 890,10 EUR**, čo predstavuje 100 % plnenie.

e) Kapitálové výdavky

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 81 908,58 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume **78 993,98 EUR**, čo predstavuje 96,44 % čerpanie.

Hlavná kontrolórka zaznamenala nižšie čerpanie kapitálových výdavkov oproti kapitálovým príjmom.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrili:

a) Stavebné úpravy v KC – vybudovanie kuchynky k 31.12.2023 bolo vyčerpaných 37 519,53 EUR

b) Výstavba stojiska na bicykle k 31.12.2023 bolo vyčerpaných 18 775,87 EUR.

c) Vybudovanie kolumbária k 31.12.2023 bolo vyčerpaných 12 558,58 EUR.

d) Celkové výdavky

Z rozpočtovaných celkových výdavkov 2 270 018,14 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 1 956 229,51 EUR, čo predstavuje 86,18 % čerpanie.

f) Bežné výdavky

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 853 120,74 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2023 v sume 672 628,54 EUR, čo predstavuje 78,84 % čerpanie.

Uzneseniami obecného zastupiteľstva č. 1/23 zo dňa 15.03.2023, č. 3/23 zo dňa 14.6.2023 a č.4/23 zo dňa 13.09.202 a 6/23 zo dňa 13.12.2023 bolo schválené použitie rezervného fondu v sume 88 409,71 EUR. **Nevyčerpané prostriedky v rezervnom fonde k 31.12.2023 boli v sume 115 910,08 Eur.**

Za rok 2023 bol vykazovaný **prebytok rozpočtu v sume 314 406,69 EUR** zistený v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý je navrhovaný „**použiť na tvorbu rezervného fondu v sume 314 406,69 EUR**“

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume **82 166,42 EUR**, je navrhovaný použiť na: - **tvorbu rezervného fondu v sume 82 166,42 EUR**.

Zostatok Rezervného fondu k 31.12.2023 je vo výške 115 083,45 eur.

Zostatok sociálneho fondu je vo výške 1 363,63 Eur.

Zostatok finančných prostriedkov za rok 2023 je vo výške 347 716,58 eur (396 573,11 – 36 794,80 – 1 546,93 – 5 781,80 - 4 733).

Nepoužitý poplatok za rozvoj k 31.12.2023 vykazuje konečný zostatok vo výške **5 809,60 eur**. Nebolo zaznamenané použitie poplatku za rozvoj. Nepoužitá finančná náhrada **za výrub drevín** vykazuje konečný zostatok vo výške **5 483,00 eur**.

Na základe uvedených skutočností bola navrhovaná skutočná tvorba rezervného fondu za rok 2023 vo výške **347 716,58 EUR**.

Hlavná kontrolórka zaznamenala vykazovanie vyššieho prebytku a jeho následné použitie na tvorbu rezervného fondu, čo svedčí o dobrom a zdravom hospodárení obce s vyššou mierou opatrnosti. Na druhej strane je však potrebné zostaviť investičný plán a plán verejných obstarávaní na využitie prostriedkov rezervného fondu na opravu a údržbu majetku obce (kapitálové výdavky) a taktiež použitie cudzích zdrojov financovania od tretích strán.

Obec Kuchyňa vyhotovuje účtovné záznamy v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve a zostavuje výkazy v zmysle ustanovenia Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších zmien. Výkaz zostavená k 31.12.2023 prestavuje bilanciu aktív a pasív (t. j. majetku obce a zdrojov jeho krytia). Majetok bol odsúhlasený inventarizáciou majetku v zmysle § 29-30 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Podľa **bilancie aktív a pasív** došlo k zvýšeniu tvorby majetku a následne zvýšeniu vlastného imania a zníženiu záväzkov oproti minulému obdobiu. Čo sa týka dlhodobých a krátkodobých pohľadávok bol zaznamenaný nárast krátkodobých pohľadávok zo sumy 8 372,80 Eur (2022) na sumu 24 707,52 Eur (2023). Hlavná kontrolórka zaznamenala nárast pohľadávok oproti minulému obdobiu. Odporúča doriešiť pohľadávky z predchádzajúcich období.

Upozorňuje aj existenciu pohľadávok za vodné a stočné z minulých období, pohľadávky za používanie kanalizácie a taktiež za likvidáciu odpadových vôd. Uvedené druhy pohľadávok neboli v minulosti riadne vymáhané a odpisované.

Sumy pohľadávok za uvedené služby je potrebné vymáhať a pristúpiť k ich odpísaniu z dôvodu premlčania a nevyožiteľnosti, ak je to možné aspoň v nasledujúcom účtovnom období. Zároveň upozorňuje na dodržiavanie správneho vykazovania a účtovania pohľadávok za likvidáciu odpadových vôd, aby účtovná závierka obce k 31.12.2023 poskytovala verný

a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva v zmysle § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve nadväzne na § 8 ods. 3 a § 3 cit. zákona. Nepostupovanie v súlade s § 8 má vplyv na nesprávne vykázanie skutočností v účtovnej závierke.

Zhrnutie:

1. Vývoj dlhu obce je stabilný. Výška poskytnutého úveru je 170 371 Eur.
Obci dlh reálne nenarastá. Obec je v dobrej platobnej kondícii.
Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z. z. bola splnená.
2. Obec dodržiava pravidlá použitia návratných zdrojov financovania, tak ako to ukladá zákon 583/2004 Z. z. §17 ods.6 písmeno a) a b).
3. Obec v roku 2023 neposkytla žiadne dotácie.
4. Použitie finančných prostriedkov voči VÚC bolo 11 500 Eur.
5. Hospodárenie základnej školy s MŠ bolo nasledovné:

Použité finančné prostriedky od zriaďovateľa	348 841,00	Eur
zo ŠR	878 660,00	Eur
vlastné	36 540,73	Eur
od ostatných	49 041,71	Eur
6. Obec naplnila prijatý rozpočet na rok 2023, celoročné hospodárenie obce skončilo s prebytkom , čo svedčí o dobrom odhade pri návrhu rozpočtu, finančnej disciplíne počas roka a realizácie úsporných opatrení, odporúčam prebytok zistený podľa ustanovenia §10 ods.3 písmeno a.) a b.) zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy použiť na tvorbu rezervného fondu, tak ako bolo navrhnuté.
7. Predložený návrh záverečného účtu obsahuje relevantné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy: a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, b) bilanciu aktív a pasív je potrebné doriešiť v ďalšom účtovnom období, c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
8. Z porovnania je zrejmé, že k zvýšeniu príjmov oproti minulosti došlo u daňových príjmov. U všetkých rozpočtových kategórií bežných príjmov sa podarilo naplniť parametre schváleného rozpočtu. Najväčší podiel na celkovom objeme daňových príjmov má výnos dane poukazovanej obci zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu (ŠR).
9. Nedoplatky na dani z nehnuteľností k 31.12.2023 predstavujú stále vyššiu sumu a je potrebné ich vymáhanie. Odporúčam vyčistiť staré nedoplatky a odpísať nevymožiteľné nedoplatky v ďalšom účtovnom období roku 2024 a vymáhať úroky z omeškania. Zároveň vykonať predpis dane za budúce vyčíslenie úrokov z omeškania.
10. Hospodárenie obce v roku 2023 ovplyvňuje hospodárenie aj v roku 2024:

- zaznamenaná tvorba rezervného fondu z dôvodu vyššieho prebytku rozpočtu za rok 2023,
- úhrada neuhradených záväzkov po lehote splatnosti z roku 2023 nebola zaznamenaná.

11. Odporúčam doriešiť stav pohľadávok za používanie kanalizácie a odpadových vôd.

Záverečný účet obce za rok 2023 je predložený podľa zákona o rozpočtových pravidlách v dostatočnom časovom predstihu.

Záver:

Posúdenie súladu návrhu Záverečného účtu obce za rok 2023 s príslušnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Návrh záverečného účtu obce za rok 2023 je spracovaný v požadovanej štruktúre v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Záverečný účet je spracovaný podrobne, prehľadne a zrozumiteľne.

V súlade s § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, ako aj v súlade s § 16 ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov **odporúčam** OZ Kuchyňa uzatvoriť prerokovanie návrhu Záverečného účtu mesta za rok 2023 s výrokom „celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad“

V Kuchyni 22.04.2024

Hlavná kontrolórka obce Kuchyňa

Ing. Eva Vlčková